

Ekologické veřejné budovy a bytové domy ze dřeva? V Česku jejich výstavbě brání zkomplikovaná legislativa

Výstavba ze dřeva s ohledem na šetrnost ke klimatu v současné době získává v mnoha evropských státech vysokou prioritu. Stále více zemí, regionů, měst a obcí usiluje o zvýšení využívání dřeva, které je ekologickým a plně obnovitelným materiálem. V Česku tyto tendence naráží na striktní legislativu týkající se především požární bezpečnosti, jež stanovuje maximální výšku dřevostavby do 12 metrů. Zkušenosti například z Finska ale ukazují, že hi-tech dřevěné konstrukce mohou mít mnohem víc než 4 podlaží, a přitom splňují přísné požadavky na statiku, akustiku i požární bezpečnost. Výstavba ze dřeva však vyžaduje úzkou spolupráci a vzájemné porozumění mezi developery, projektanty, architekty, odborníky na energetiku a zástupci státní správy. Cestu k této bližší kooperaci, ale i nejmodernější technologické postupy přijeli do Prahy pod záštitou programu „Low Carbon Built Environment“ představit zástupci finské státní správy a komerčních subjektů, mimo jiné největšího tamního developera a stavební firmy – skupiny YIT. Její česká odnož, YIT Stavo, se už po vzoru mateřské společnosti chystá ve svém novém projektu na Kladně postavit mateřskou školu jako dřevostavbu.

Průkopníkem je Finsko, největší producent dřeva v Evropě

Mezi evropskými zeměmi je v omezení produkce emisí skleníkových plynů nejambicióznější Finsko. Uhlíkové neutrality plánuje dosáhnout do roku 2035, negativity pak v průběhu let 2040 až 2049. Jak uvedla náměstkyně ministra zahraničních věcí Finské republiky Nina Vaskunlahti, pozornost upřená ke dřevu a jeho potenciálu významně roste. Podle jejího názoru širší využívání dřeva při výstavbě pomůže s bojem proti změnám klimatu a je jednou z cest, jak dosáhnout plnění závazků Pařížské dohody.

Finská vláda výstavbu s nulovými emisemi oxidu uhličitého ukotvila i legislativně. V rámci dekarbonizace veřejného sektoru 1. března 2023 přijala nový stavební zákon, jenž zahrnuje komplexní opatření pro zmírnění změny klimatu. Pevně stanovuje limitní hodnoty pro všechny nové projekty, které vyžadují stavební povolení. Sledovat se budou nejen emise produkované budovami („carbon footprint“), ale také jejich potenciální přínos pro klima („carbon handprint“). Cílem je rovněž posílit cirkulární ekonomiku a digitalizaci stavebnictví. V platnost tento zákon vstoupí 1. ledna 2025.

Na podporu využití dřeva v městské zástavbě, veřejných budovách i velkých stavbách by se chtěl více zaměřit také ředitel speciálního programu na výstavbu ze dřeva v rámci Ministerstva životního prostředí Finské republiky Petri Heino. Do roku 2025 by podle něj mělo být ve Finsku ze dřeva postaveno nejméně 45 % veřejných budov.

Finská delegace přijela do Prahy sdílet právě své zkušenosti s výstavbou veřejných budov ze dřeva, zejména škol a školek. Na půdě Parlamentu ČR a na Fakultě architektury ČVUT tak proběhly dva semináře k této problematice, kde byly prezentovány i případové studie z Finska. Cílem mise bylo rovněž rozvíjet dialog mezi veřejnou a komerční sférou a v neposlední řadě navázat spolupráci finských a českých společností zabývajících se tímto segmentem.

Seminář finské delegace na půdě Parlamentu ČR

Pod taktovkou YIT by měla v ČR vzniknout dřevěná školka

Po vzoru skupiny YIT, předního finského developera a stavební firmy, plánuje česká odnož YIT – společnost [YIT Stavo](#) – s výstavbou dřevostaveb začít i na našem území. „V našem plánovaném projektu na Kladně chceme postavit školku, která bude celá ze dřeva. S výstavbou budov potřebné

Mateřská škola v projektu Suomi Hloubětín

občanské vybavenosti máme zkušenosti a jednoznačně podporujeme rozumnou a efektivní spolupráci s municipalitami, které takové stavby (zejména školy) v rámci nově vznikajících rezidenčních čtvrtí vyžadují. Například v našem areálu Suomi Hloubětín v Praze 9 jsme postavili novou školku podle návrhu finského architekta Jyrkiho Tasy. Ta má fasádu obloženou kanadským cedrem a dřevo je ve velké míře použito také v interiérech. V případě mateřské školy na Kladně se posuneme k celé dřevostavbě,“ říká ředitel YIT Stavo Marek Lokaj.

Dřevostavby v Česku? Ano, ale zatím pouze do výšky 4 podlaží

Masivnímu rozvoji dřevostaveb ale na našem území brání současná legislativa, která limituje výstavbu maximálně do 4 nadzemních pater. „Významně se proto zasazujeme o její úpravu, jelikož i na příkladu Finska jasně vidíme, že i vícepodlažní dřevostavby jsou z technologického hlediska na vysoké úrovni a splňují veškeré přísné požadavky. Úprava norem a zjednodušení procesů by otevřelo dveře jak ve státním, tak v soukromém sektoru. Tím pádem by mohly začít vznikat velké veřejné budovy i větší rezidenční projekty dřevostaveb, což by mělo v masivním měřítku příznivý dopad na snižování emisí oxidu uhličitého a celkově na životní prostředí. A třeba právě ve Finsku se můžeme inspirovat, jak lze k legislativě a vzájemné spolupráci přistupovat.“

Výkonný viceprezident [YIT Group](#) Juha Kostiainen k tomu dodává: „Ambice české YIT vítáme a jsme připraveni plně sdílet naše know-how. Sami ve Finsku dbáme na rozvoj partnerství veřejného a soukromé sektoru a veřejné budovy stavíme v tzv. PPP modelu (Public Private Partnership), který se typicky hodí pro projekty vyžadující rychlou realizaci, dlouhodobé financování a průběžnou údržbu (nejen školy a školky, ale i nemocnice či sportovní areály). Po dokončení stavby jsme nadále zodpovědní za správu areálu, a to většinou po dobu 15 až 30 let. S veřejným

Školní kampus v obci Pudasjärvi

sektorem pak podepisujeme smlouvu o poskytování služeb. Aby byl PPP projekt úspěšný, je nezbytná otevřená spolupráce a průběžný dialog mezi jednotlivými stranami. Již dříve jsme takto ve Finsku ze dřeva postavili spoustu multifunkčních projektů, například [školní kampus v obci Pudasjärvi](#) a [dům pro seniory Hyvän Olon Keskus Pirtti](#). Ve městě Imatra jsme pak postavili [největší školní centrum ve Finsku](#) s prostory pro výuku přibližně 1 350 žáků. Aktuálně máme ve výstavbě třeba [dřevěnou školku ve městě Espoo](#) pro zhruba 1 300 dětí na hrubé ploše o více než 12 000 m², která naplňuje naše stanovené cíle v oblasti uhlíkové neutrality a udržitelného rozvoje.“

Plnění environmentálně šetrných cílů patří k prioritám YIT Group. Ve všech zemích, kde působí, se skupina zavázala dodržovat podrobný plán EU k dosažení uhlíkové neutrality do roku 2050, tzv. Green Deal. Společnost proto hledá a implementuje ekologicky udržitelná řešení během stavby, ale i následného provozu budov. Od roku 2019 se tak například zaměřuje na snižování emisí CO₂ ve vlastních činnostech a ve všech svých projektech. V těch navrhovaných od roku 2020 navíc eviduje statistiky CO₂ a stanovuje uhlíkovou stopu.

Školní centrum ve městě Imatra

Hybridní stavby se dřevem jsou ve Finsku standard

Během dvoudenní mise finské delegace sdíleli příklady dobré praxe i zástupci dalších tamních firem, které se výstavbou ze dřeva zabývají. Víceúčelový projekt se střední školou, základní uměleckou školou a komunitním centrem momentálně vzniká například v obci Tuusula. Projekt Monio tvoří šest třípodlažních domů, jejichž nosná konstrukce roste z betonových prvků, lepených sloupů, ocelových nosníků a dřevěných CLT (tzv. Cross Laminated Timber) panelů. Výstavbu má na starosti společnost Lujatalo, o expertízu v oblasti dřevostaveb se postarala firma Kontio. Po dokončení v létě 2023 se masivní srubová konstrukce stane největší dřevěnou školní budovou na světě.

Proč vlastně dřevo?

V současné době roste s ohledem na klimatické změny a větší ohleduplnost k životnímu prostředí potřeba hledat nová nízkouhlíková řešení ve stavebnictví. Do popředí se tak dostávají ekologické budovy ze dřeva, které se vyznačují výbornými vlastnostmi především v oblasti ukládání CO₂. Jeden metr krychlový dřeva totiž dokáže zachytit zhruba 737 kg emisí oxidu uhličitého. Oproti tomu průměrný nový automobil vyprodukuje za 20 000 kilometrů ročně až 2 000 kg emisí CO₂. Běžný rodinný dům postavený z cca 30 m³ dřeva pro ilustraci dokáže pohltit přes 22 000 kg CO₂, což se rovná 11 letům provozu automobilu.

Školní centrum ve městě Imatra

Současné moderní postupy navíc umožňují vysokou úroveň prefabrikace dřevostaveb, díky níž je montáž rychlejší, přesnější, jednodušší a méně náročná na dokončovací práce na stavbě. Zároveň během výstavby vzniká méně stavebního odpadu. A jelikož se jedná o obnovitelný materiál, dřevěné konstrukce charakterizuje i snadnější demontáž a možnost recyklace.

Nezanedbatelné jsou benefity z hlediska působení na zdraví a lidskou psychiku. Dřevo jakožto přírodní materiál podle mnoha odborných studií snižuje srdeční tep a pozitivně působí na náladu, neboť vyvolává hřejivé a uvolňující emoce, i na paměť. Vytváří tak třeba vynikající vzdělávací

Školní kampus v obci Pudasjärvi

prostor pro žáky. Dřevostavby mají rovněž skvělé antibakteriální účinky. Ze dřeva se totiž uvolňují těkavé organické látky, například aldehydy a terpeny, které jsou pro bakterie škodlivé. Na lidský organismus ale působí prospěšně, jelikož posilují imunitní obranný systém. Tím, že dřevo snižuje pravděpodobnost kontaminace přes povrchy a zabraňuje množení škodlivých mikrobů a patogenních bakterií, se skvěle hodí pro veřejné budovy, např. vzdělávací a zdravotnická zařízení. Vlhkost dřeva současně vyrovnává kolísání vnitřní vlhkosti, což má pozitivní vliv na kvalitu vzduchu v interiéru a tepelnou pohodu. Dřevostavby se vyznačují také skvělou akustikou, která například zabraňuje ozvěně. Tvorbě prachu pak zabraňuje absence statické elektřiny v budovách.

Prezentace ze semináře v Parlamentu ČR ke stažení [zde](#)

O YIT a YIT Stavo:

Společnost [YIT](#) (výslovnost: vaj aj tý) vstoupila na český trh v roce 2008, kdy akvizicí získala českou firmu Euro STAVOKONSULT. Obě společnosti působí v oboru stavebnictví řadu let – původní Euro STAVOKONSULT byla na českém trhu téměř 20 let, kořeny finské YIT sahají až do roku 1912, vloni tak oslavila již 110 let fungování. K hlavním činnostem YIT Stavo patří příprava a realizace developerských projektů. Na český trh přináší bydlení ve finském stylu. Společnost YIT Stavo v České republice dokončila 24 projektů (včetně jednotlivých etap větších celků, které samy o sobě de facto představují středně velké bytové projekty). Ve výstavbě je nyní 5 projektů: Vesi Hostivař, Happi Milánská, Rivi Bachova, přelomový projekt Suomi Hloubětín s 11 etapami bytových domů a sousední polyfunkční projekt Lappi Hloubětín s téměř 290 byty a komerčními prostory. Na ploše původního více než 10hektarového brownfieldu v Hloubětíně tak vzniká nová čtvrť s bydlením, obchodními prostory a školkou, kde najde domov zhruba 3 500 obyvatel. Další projekty má developer v přípravě.

YIT již dokázala splnit svůj ambiciózní plán a zařadila se mezi pětici nejsilnějších developerů na poli rezidenční výstavby v Praze. V oblasti CSR YIT dlouhodobě podporuje Klinikou dětské chirurgie FN Motol a s ní spjatou nadací Konto „Dětská chirurgie Motol“, kterou zaštiťuje herečka Tereza Brodská.

Skupina YIT je největší stavební a developerskou firmou ve Finsku a řadí se na přední příčky v celé severní Evropě. Při všech svých stavbách dbá na trvalou udržitelnost a respekt k životnímu prostředí. Realizuje bytové i komerční nemovitosti a soustředí se zejména na projekty rozvoje velkých městských urbanistických celků. Její obrat v roce 2022 dosáhl 2,4 mld. eur. Skupina aktuálně působí v 9 zemích: Finsku, Švédsku, Norsku, Estonsku, Lotyšsku, Litvě, České republice, Slovensku a Polsku. Pracuje pro ni přes 5 000 lidí. Akcie společnosti YIT jsou kotovány na burze v Helsinkách.

Další informace:

Crest Communications

Marcela Kukaňová, tel.: 731 613 618, marcela.kukanova@crestcom.cz

Michaela Muczková, tel.: 778 543 041, michaela.muczkova@crestcom.cz

www.crestcom.cz; www.yit.cz; www.yitgroup.com